

GERİ GELEN EŞYA

I- GENEL BİLGİLER

İhracat: Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını veyahut Bakanlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemlerini ifade eder.

İhraç Eşyası: Buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük kontrolünden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi koşuluyla fiilen ihraç edilmiş sayılır. Fiili ihracata müteakip ihraç eşyası üzerindeki gümrük kontrolü de sona erer.

Ticari Kiralama: Malların kira bedeli karşılığı belirli bir süre kullanılmak üzere geçici olarak Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasıdır.

- Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat işlemleri, gümrük mevzuatı hükümlerine tabidir.
- Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, Gümrük Yönetmeliği'nin 131 ve 156.madde hükümleri saklı kalmak üzere, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşyanın gümrük beyannamesine tabi olmayacağı hal ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

Yapılan Beyanın Bağlayıcılığı: Yapılan beyan, bağlayıcıdır. Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülüklere uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini Terk Ettiği Tarih; a) Kara ve demir yoluyla çıkışlarda, gümrük idaresince çıkış işlemleri tamamlanıp kara sınırından yabancı bir ülkeye fiilen çıktığı veya serbest bölgeye fiilen girdiği,

b) Deniz ve hava yoluyla çıkışlarda, eşyanın yüklendiği deniz veya hava taşıtının hareket ettiği,

c) Dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına 418, 476 ilâ 482'nci maddeler çerçevesinde yapılacak teslimlerde eşyanın teslim edildiği, tarih olarak kabul edilir.

En Basit Anlatımla Fiili İhracat: İhraç eşyasının 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümleri çerçevesinde muayenesinin yapıлып taşıta yüklenmesi, kısım kısım gelmekte olan eşyada da yüklemenin tamamlanması ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesidir.

Füli İhracat: İhraç ürününün, buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük denetiminden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesi'ni terk etmesidir. Serbest Bölgelere yapılan satışlarda ise ürünün buradan başka bir ülkeye ihraç edildiğinin tevsikidir.

II- GERİ GELEN

A- İlgili Mevzuat Hükümleri

Serbest Dolaşımda Bulunan Eşya: 1) Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dâhil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi halinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir. Geri gelen eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmeden önce, özel amaçlı kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hallerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşyaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır.

- İthal amacının aynı olmaması halinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutarın geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması halinde hiçbir iade yapılmaz. ...

- 168.maddede belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet, geri gelen eşyanın ihracı sırasındaki ayniyeti değişmeden yeniden ithali halinde tanınır. Bu koşula istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

- Dahilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de Kanun'un ilgili madde hükümleri uygulanır. Aynı hüküm, yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir. *Bu gibi hallerde, eşyanın yeniden ihraç tarihi, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken ithalat vergileri tutarı, dahilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenir.*

İhraç Edilen Eşyanın; 1-a) Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi,

b) Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi,

c) İhracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi, nedenleriyle geri gelmesi halinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

2- Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığına, kullanılmadan anlaşılacağı haller için geçerli olacaktır.

3- Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumlar; a) Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya,

b) Tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya,

c) Alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya,

ç) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz halleri veya siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya,

d) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılamayan sebze ve meyveler, için uygulanır.

4- Serbest dolaşımında iken ihraç edilen, ancak çeşitli nedenlerle geri gelen ticari kullanıma mahsus taşıt araçları, iş makineleri ve üretime yönelik makineler, ayniyet tespiti kaydıyla, yukarıdaki fıkralarda belirtilen şartlara bağlı olmaksızın, geri gelen eşya muafiyetinden faydalandırılır.

Eşyaya Ait Parçaların Geri Gelmesi: Daha önce Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların geri gelmesi halinde gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır. Bu hüküm, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan ve ait olduğu uzman raporlarıyla kanıtlanan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Geri Gelen Eşyanın Beyanı: Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyanın kontrolü ve diğer işlemler ilgili madde hükümlerine göre yapılır. *Yükümlü, ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz eder.*

Konsinye Satış Suretiyle İhraç Edildikten Sonra Geri Gelen Eşyanın Beyanı: Konsinye satış suretiyle ihraç edilen eşyanın çıkışında, gönderildiği yerde satılmayıp geri gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak ayniyet tespitine ilişkin tüm destekleyici bilgiler gümrük beyannamesine eklenir. Bu suretle ihraç edilen eşyanın geri gelmesi halinde Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Sürelerin Başlangıcı Ve Süre Uzatımı: İhraç eşyasının geri getirilme süresinin başlangıcı, eşyanın fiilen ihraç edildiği tarihtir. Çıkışın partiler halinde yapılması halinde, her partiye ilişkin sürenin başlangıcı ayrı ayrı göz önünde bulundurulur. Üç yıllık süre doğal afet, getirildiği ülkelerdeki ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hali, resmi makamlarca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi mücbir sebep ve beklenmeyen hallerle uzatılabilir. ...

B- Süresini Aşarak Geri Getirilen, Getirilmeyen Veya Kesin İhracata

Dönüştürülen Eşya

1) Eşyanın süresi içinde mücbir sebep belgesi ibrazı ile süre uzatımı talebi olmaksızın Gümrük Kanunu'nun 168.maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süreyi veya üç yıllık sürenin

üzerinde gümrük idaresince uzatılan süre varsa bu süreyi aşarak geri getirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241.maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilerek serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır.

2) Eşya, Kanunun 168.maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre aşılmaksızın, ek süreler dahil verilen sürelerin aşılmasıyla geri getirilmesi halinde, Kanunun 241.maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile *gümrük vergileri tahsil edilmeden serbest dolaşıma sokulur.*

3) Geçici ihracat eşyasının, Kanunun 168.maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa gümrük idaresince verilen ek süreler bitiminde geri getirilmediğinin tespit edilmiş olması halinde; ihracat vergilerine tabi eşyadan bu vergiler tahsil edilir. Ancak, eşyanın daha sonra serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

4) Geçici ihracat eşyasının, tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurumunca veya gümrük idaresince verilen süre ile varsa verilen ek sürelerin veya gümrük idaresince verilen böyle bir süre yoksa Kanunun 168.maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa verilen ek sürelerin bitiminden önce, geçici ihracatın kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde, kesin ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin düzenlenmesi ve ihracat rejimine ilişkin tüm mevzuat hükümlerine uyulmuş olması kaydıyla geçici ihracata konu eşyanın kati ihracata dönüştürülmesine izin verilerek ilgili rejim sonlandırılır.

5) Geçici ihracatın dördüncü fıkrada belirtilen sürelerin bitiminden sonra kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

C- Katma Değer Vergisi (KDV) Uygulaması

3065 Sayılı Kanununun ilgili maddesine göre: *İhraç edilen eşyaların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemden vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükelleflerin bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükelleflerin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulunduğu dönem içinde, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi kaydıyla, düzeltilecekleri hükme bağlanmıştır. İstisna kapsamındaki teslim veya hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra eşyaların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemden vazgeçilmesi veya sair sebeplerle işlem matrahının değişmesi durumunda düzeltme yapılması gerekmektedir. Bu düzeltme defter kayıtları ve beyanname üzerinde yapılır.*

Öte yandan, istisna kapsamında yapılan bir işleme ait iade talebi sonuçlandırıldıktan sonra KDV iadesini ortaya çıkaran işlemten vazgeçilmesi veya satılan malların bir kısmının geri gelmesi durumunda aşağıdaki şekilde işlem yapılır.

- *Matrahta değişikliğin vuku bulunduğu vergilendirme döneminde, yukarıda belirtildiği şekilde defter kaydı ve beyanname üzerinde gerekli düzeltmeyi yapan mükellefin vergi dairesine yazılı olarak müracaat edip, daha önce iadesini aldığı tutarı iade etmesi halinde bu tutar, gecikme faizi ve vergi ziyası uygulanmaksızın mükelleften geri alınır.*

- *Mükellefin, matrahta değişikliğin vuku bulunduğu dönemde düzeltme işlemini yapmaması halinde; istisna Kapsamındaki işlem nedeniyle iade edilen KDV, matrahta değişikliğin vuku*

bulduğu dönemden düzeltmenin yapıldığı döneme kadar gecikme faizi uygulanarak vergi ziyai cezası ile birlikte mükelleften geri alınır.

D- Yararlanılan Menfaatlerin İadesi

1- İhraç Edilen Eşyanın Geri Gelmesi/Geri Getirilmesi:

İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için **bu eşyalara tekabül eden, söz konusu eşyaların ihracatı** nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin (KDV, ÖTV, Damga Vergisi ve Harç İstisnası, Yararlanılan İhracat Kredileri, söz konusu eşyaların bünyesinde bulunan ve DİİB veya Dahilde İşleme İzni kapsamında ithal edilen veya DİİB kapsamında iç piyasadan temin edilen kısma tekabül eden vergi, resim, harç, vb. yükümlülüklerin) süresi içinde beyan edilerek, ilgili kurum ve kuruluşlara iade edildiğine/ödediğine ilişkin belgelerin -(Örneğin ilgili Vergi dairesinden alınacak yazının, ...)- beyannameye eklenmesi gerekir.

Mezkur eşya ile ilgili olarak firmaya ait yararlanılmış bir hak olup/olmadığı ise ihracatçı birliği ve vergi dairesi ile yazışmalar yapılarak doğrulanmaktadır.

Bu şartların yerine getirilmesi durumunda, ilgili gümrük idaresine -(Örneğin; 4210 rejim kodunda)- beyan edilerek söz konusu eşyalar muafiyete tabi tutularak (Gümrük vergi ve resimleri alınmadan) serbest dolaşıma sokulur.

Aksi takdirde; Geri gelen söz konusu eşyalar 4010 rejim kodunda beyan edilerek muafiyete tabi tutulmadan (Tekabül eden gümrük vergi ve resimleri tahsili başta olmak üzere ilgili mevzuat hükümleri ve ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ile eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması şartıyla) serbest dolaşıma sokulur.

İhracat ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde; a) Alınmayan damga vergisi ve harç tutarının, döviz kazandırıcı faaliyetlerin gerçekleşmeyen kısmına isabet eden tutarı,
b) Dahilde İşleme İzin Belgeleri ve Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgelerinin iptal edilmiş olması durumunda, alınmayan damga vergisi ve harç tutarları,

213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır. Gecikme faizi, kâğıdın düzenlendiği veya işlemin yapıldığı tarihten başlayarak hesaplanır.

- Geri gelen eşyanın DİİB veya Dahilde işleme izni kapsamında yapılan bir ihracata ilişkin olması halinde, söz konusu geri gelen eşyaların DİİB/ Dİİ süresi (ile varsa verilen ek süreler) içerisinde yeniden ihraç edilerek taahhüdün kapatılması, ihraç taahhüdünün yerine getirilmesi gerekir.

2- Dahilde İşleme Rejimi Çerçevesinde Geri Gelen Eşya:

Dahilde İşleme Mevzuatına göre: “(1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve süresi geçerli belge/izin kapsamında ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin Tebliğin 8.maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edilir. Bu durum, ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili gümrük ve dış ticaret bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Bu çerçevede yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

(2) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen ancak, belge/izin süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra herhangi bir sebeple geri getirilen ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihraç edilecek işlem görmüş ürünün, yeni bir belge/izin kapsamında ayniyet tespiti ve ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin bu Tebliğin 8.maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ithalatına müsaade edilir.

(3) **İhracat taahhüdü kapatılmış dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple geri getirilmesi ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihracatının yapılmak istenmemesi halinde,** bu durum taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesini teminen ilgili bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesi aşamasında, bu madde çerçevesinde, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni taahhüt kapatma işleminin bölge müdürlüğüne/gümrük idaresince geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda, varsa bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithalatında alınmayan verginin Tebliğin 45.maddesi çerçevesinde geri alındığının ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerin iade edildiğinin tevsiki kaydıyla, gümrük idaresince işlem görmüş ürünün ithalatına müsaade edilir. Bu çerçevede, yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri (geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ihracat taahhüdünden çıkarılarak ilk kapatma işlemine esas teşkil eden gümrük beyannameleri) ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.”

- Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde, dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen asıl işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, geri gelen asıl işlem görmüş ürün belge/izin süresi içerisinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 170.maddesi ile 207’inci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren ithal eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

- Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, herhangi bir sebeple belge/izin süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve süresi geçerli belge/izin kapsamında ihracat nedeniyle varsa yararlanılan hak ve menfaatin Tebliğin 8.maddesi hükmüne göre teminatının alındığının tevsiki kaydıyla, ilgili gümrük idaresince bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edilir. Bu durum, ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında değerlendirilmek üzere ilgili bölge müdürlüğüne/gümrük idaresine bildirilir. Bu çerçevede yapılacak taahhüt kapatma işlemi, bu kapsamdaki geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dahilde işleme izin belgesinin/ dahilde işleme izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirilir. Taahhüt hesabının kapatılması esnasında, ilgili dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmadığı durumda uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işlemi müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirilir.

3- Geri Gelen Eşyada İade Alınan KDV'nin Faizi

KDV Kanunu'nun 11.maddesi kapsamında ihraç edildikten sonra 4458 sayılı Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170'inci maddesi kapsamında geri gelen ihracat eşyası ile ilgili olarak KDV istisnasından yararlanılan tutara gecikme zammı uygulanıp uygulanmayacağı sorusuna Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca verilen cevapta; "... , KDV Kanununun 11/1-a ve b maddeleri çerçevesinde ihraç edildikten sonra geri gelen eşyalara ilişkin ihracatçıya söz konusu ihracat işlemi ile ilgili olarak nakden veya mahsuben iade yapılmışsa (eşyalar/ mallar iadeden sonra geri gelmişse) geri gelen mallara isabet eden iade tutarının gümrükte ödenmesi veya aynı miktarda teminat gösterilmesinden sonra ithalat istisnası kapsamında işlem yapılmasının mümkün bulunduğu, bu tutar üzerinden ayrıca faiz hesaplanmaması gerektiği,

- KDV Kanununun 11/1-c maddesi çerçevesinde ihraç edildikten sonra geri gelen eşyalar yönünden, imalatçı tarafından düzenlenen faturada hesaplandığı halde ihracatçı tarafından ödenmeyen KDV'nin ihracatçı tarafından ilgili gümrük idaresine gecikme zammı veya faizi aranmaksızın ödenmesinin mümkün bulunduğu" belirtilmiştir.

E- Uygulanacak Müeyyideler

- Dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden; İhracatı gerçekleştirilmeyen ve DİİB kapsamında iç piyasadan temin edilen eşyalara tekabül eden vergi, resim, damga vergisi ve harçlar ile ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyalara ilişkin, ithal esnasında alınmayan gümrük vergi, resim, damga vergisi, her türlü harçlar, vb. yükümlülükler, *ceza ve gecikme faizi ile birlikte, ithal tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.*

Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için Kanunun 238.maddesi hükmü çerçevesinde ***(Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı para cezası tahsil edilir)*** müeyyide uygulanır.

Diğer Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Denetim Birimleri İle Ticaret Bakanlığınca Yapılacak İnceleme, Denetim Ve Soruşturma Sonucunda; Başta gümrük beyannamesi veya eki belgeler ile ilgili diğer belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde; bu beyanname ve eki belgeler ile diğer sahte belgelerin dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın ve taahhüt kapatma müracaatı beklenilmeksizin beyanname kapsamı ihracata tekabül eden ithalata ilişkin vergi, resim ve harçlar, İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin 45.maddesi hükümleri çerçevesinde tahsili ve aynı Tebliğin 46.maddesi kapsamında müeyyide uygulanarak, ilgililer hakkında kanuni işlem yapılır (**5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun "Kaçakçılık Hükümleri" ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Belgede Sahtecilik Hükümleri" doğrultusunda ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulur**).

Not 1: "Geri Gelen Eşya" ile ilgili olarak daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyen arkadaşlar: 17.04.2020 tarihinde İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği "www.igmd.org.tr" Sitesinde, 07.05.2019 tarihinde www.muhasabetr sitesinde yayımlanan "**İhracatta Geri Gelen Eşya İle Yurt Dışından Geri Getirilmeyen Eşya**" isimli makalemize müracaat edebilirler.

Not 2: "Konsinye İhracat" ile ilgili olarak daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyen arkadaşlar: 20.10.2020 tarihinde İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği "www.igmd.org.tr" Sitesinde, 21.10.2020 tarihinde www.muhasabetr sitesinde yayımlanan "**Konsinye İhracat**" isimli makalemize müracaat edebilirler.

Not 3: Not: *Bu konu başta olmak üzere, YYS Yıllık Faaliyet Raporu Hazırlanması, YYS Yıllık Zorunlu Eğitimlerinin Verilmesi, YYS Revizyonları, Ön İzleme, Yeni YYS Belgesi Hazırlıkları ve YYS Belgesi Alım Süreci, YYS Başvuru Formlarının Doldurulması, YYS Danışmanlığı, vb. Tüm YYS Süreçleri hakkında daha fazla ayrıntılı bilgiyi, Gümrük ve Dış Ticaret Mevzuatı konularında gerekli Hukuki ve Mevzuat Desteğini, İdari ve Adli İtiraz Süreçleri, Dava Açılması, Dava Aşamalarının Takibi, İlgili Mevzuat Ve Hukuki Açılardan Gerekli İtiraz Ve Savunmaların Yapılarak Dava Sonucunun Olumlu Sonuçlandırılması, Sonradan Kontrol/ Firma İncelemesi Yapıtırılması, Antrepo Açma, Antrepo Genişletme, AN6, AN7, AN8 Raporlarının düzenlenmesi, ... vb. işlemleri, Sürekli/ Düzenli, Aylık, Yıllık Gümrük ve Dış Ticaret Danışmanlığı, Olay (Konu) Başlı Gümrük ve Dış Ticaret Danışmanlığı, Gümrük ve Dış Ticaret Mevzuatı Eğitimleri, ... vb. konularında yardım, destek, danışmanlık ve benzeri hizmetleri -İsterseniz- Firmalarımız "Çoban Gümrük Dış Ticaret Denetim, Danışmanlık ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği A. Ş."den veya "Çözüm Denetim Gümrük Dış Ticaret Ve Danışmanlık A. Ş."den alabilirsiniz.*

III- SONUÇ OLARAK

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168, 169 ve 170.maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelmesi halinde, uygulanacak işlemler konusunda özel durumların olabildiği, her olaya uyacak bir düzenleme ve sabit bir şablonun bulunmadığı, bu nedenle, her olay işlem bazında ve gümrük rejimi bağlamında konuların değerlendirilmesi,

Genel olarak ise- İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan **hak ve menfaatler varsa, bunların iade edildiğini gösteren belgenin beyannameye eklenmesi,**

- İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinin iade edilmesi,
- Yukarıda yapılan açıklamalar ve ilgili mevzuat hükümlerinin göz önünde bulundurulması,

Gerekir.

Ankara, 23.10.2024

*Kerim ÇOBAN
Emekli Gümrük ve Ticaret Başmüfettişı
(Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri “T903”)

KAYNAKÇA

- 4448 Sayılı Gümrük Kanunu.
- Gümrük Yönetmeliği.
- İhracat- 2012/6 sayılı Teblię.
- 3065 Sayılı KDV Kanunu.
- KDV Genel Uygulama Tebliği.
- Gümrükler Genel Müdürlüęü'nün Konuya İlişkin Yazıları.